

Regionale bijeenkomst Voorburg op 26 september 2011

De voorzitter opent en zegt dat de bijeenkomst bedoeld is om reacties in te zamelen. Aan de hand daarvan kan een voorlopig plan gemaakt worden dat op de AV besproken kan worden en dan zouden er in voorjaar 2012 concrete plannen kunnen zijn.

Er volgt een rondje langs afdelingen en (algemene) leden.

Voorburg: hoewel er geen opdracht voor organisatiewijziging is gegeven, gaat de onderzoeker daar wel op in. Wat is de meerwaarde van een andere organisatievorm?

Zuid-Kennemerland: wat is voordeel vereniging boven stichting? Bestuur is slagvaardiger, maar om dat te bereiken, kunnen ook de statuten van de vereniging veranderd worden. Een stichting staat verder af.

Tholen: de keuze voor de stichting is onduidelijk. Is de noodzaak voor de vrijzinnigheid er nog wel. Steek energie in de vrijzinnige samenwerking. En als er veranderingen komen, aandacht voor de positie van de voorgangers.

Wassenaar: heeft als afdeling nog geen standpunt ingenomen.

Huizen: is in samenwerking met Hans le Grand bezig met de eigen koers. Waarom keuze voor organisatieverandering?

Schiedam: rapport is niet met leden besproken, wel in bestuur. Rapport biedt goede analyse. Een stichting kan een ander gezicht geven aan vrijzinnigheid, maar er zijn ook nadelen aan verbonden.

Maarsse: heeft rapport in bestuur besproken. Een stichting is geen goede ontwikkeling en let op de voorgangers.

Woubrugge: verenigingsvorm is waardevol, maar er moet wel wat gebeuren om mensen te bereiken. Vereniging biedt garantie voor rechtspositievoorgangers. Afdeling is afhankelijk van landelijke vereniging.

Maassluis: het rapport is een opschudder, maar de haast in besluitvorming is hinderlijk. De afdeling staat niet achter de stichtingsplannen en vraagt aandacht voor de positie van de voorgangers. Maassluis is afhankelijk van landelijke vereniging.

Brielle: het bestuur vond het rapport goed om te lezen, maar voor de leden was het confronterend. Wat is de meerwaarde van stichtingsvorm en zijn er middelen beschikbaar? Wat zijn positieve en negatieve affecten voor afdelingen. Als de landelijke vereniging verdwijnt is dat slecht voor de positie van de voorgangers. Achterban is nu kerkelijk georiënteerd, op den duur is koerswending wenselijk.

Roessingh: Stichting is vlucht, noodzaak is niet duidelijk. Doelstelling is niet duidelijk. Wat betekent dit voorgangers?

Albada (namens Ameide en H'veld-Giessendam): standpunt Ameide is nog onbekend. H'veld vraagt zich af waarom een koerswending noodzakelijk is. Als je het vrijzinnig-christelijke los laat, laat je het grootste deel van de vereniging los. Persoonlijk vindt hij het storend dat de dubbele identiteit als onwenselijk wordt voorgesteld. Het is een feit.

Knaap-van Meeuwen: vrijzinnig-christendom en religieus-humanisme vloeien in elkaar over. Bindend element is levenshouding in denken en doen.

Bezemer (namens convent): als er een stichting komt, vallen afdelingen uit elkaar. Mensen vallen weg. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. Voorgangers verliezen hun positie; ze vertegenwoordigen niemand meer. Er is geen mogelijkheid om door te gaan met het werk.

Punt: alle aspecten zijn al genoemd. Rapport is uitstekende analyse, maar stichting is een heikel punt, loslaten dubbele identiteit eveneens.

Mosselman: een paar opmerkingen om gerezen misverstanden uit de weg te ruimen. Men lijkt te denken dat in het rapport wordt voorgesteld om de vereniging in een stichting om te zetten. Het rapport vraagt zich af wat na vitalisering de taak van LB is nu ledenaantal en middelen dalen. Het landelijk verband is te groot voor aantal leden. Afdelingen kunnen kiezen in hun regio. Kun je met geconcentreerde middelen nog iets doen. Een stichting is geen voortzetting van de vereniging, maar heeft een ander doel.

Fockema Andreae: voorgangers willen ingebed zijn in een verband. Als de NPB zich opheft is dat heel ingrijpend.

Mosselman: er is veel geprobeerd om het landelijk verband te versterken, maar dat is niet gelukt. Afdelingen hechten aan autonomie.

Fockema Andreae: ik zeg niets over kwaliteit, de behoefte aan autonomie wisselt. Opheffen is een radicale wijziging.

Zwart: hernieuwd onderzoek naar mogelijkheden tot samenwerking is wenselijk. Het bestuur wekt de indruk dat de kapitein het zinkende schip verlaat.

Jacobsen Jensen: we staan voor een gezamenlijke vrijzinnige toekomst. Dat we daar iets mee doen is onze opdracht. Er is nu een sense of urgency. Dat moeten we vasthouden.

Peletier: bij opheffen NPB ontstaat veel schade. Voorgangers hebben geen status in het palet aan overtuigingen. Taak nu: we zijn aan het zinken i.p.v. vitaliseren. Ga met de afdelingen praten om lokaal op maat te helpen.

Maarsen: in hoeverre heeft het bestuur bedrijfservaring. Onze afdelingen zijn als filialen, franchises binnen het beleid van bestuur/onderneming. Bestuur hoort gezicht afdelingen te bepalen, maar dat wordt niet gedaan. Bestuur zit in crisis, maar moet beleid bepalen en het niet terugleggen bij e afdelingen. In Ruimte moet veel meer aandacht besteed worden aan het wel en wee in de afdelingen.

Mosselman: er is binnen de NPB geen centralistisch gezag en dat levert een interessante spanning op. Maar het werkt niet meer en dus zoeken we oplossingen. Het kader, de middelen en de mogelijkheden worden voortdurend minder. De oudere leden gaan ons aan het hart. De VPSB wijst ons er op dat subsidie per definitie tijdelijk is. De vitalisering is bijna over. Gelet op de reacties is het duidelijk dat er een landelijk verband moet blijven bestaan zolang er afdelingen zijn. De discussie moet gaan over de taken van het landelijk bureau, want we kunnen steeds minder opbrengen. Voor afdelingen kan regionalisering een oplossing zijn.

Bezemer: wat kan een stichting, wat een vereniging niet kan?

Mosselman: het gaat niet om de rechtsvorm, maar om de inhoud. Het idee is om het gedachtegoed uit de begintijd van de NPB weer tot leven te wekken. De verwantschap tussen religie kunst en cultuur en om de vrijzinnigheid in de academische wereld te positioneren. Een heldere opdracht kan geborgd worden met duidelijke afbakening. Een vereniging is bedoeld voor meerdere vraagstukken. Maar eerst moet de inhoud bepaald worden en dan de vorm.

Geuze: hoe zit het met de Stichting Vrijzinnige Vogels?

Mosselman: dat is meer een kleinschalig initiatief.

Maarsen: dit is wishful thinking. We zijn een recalcitrante vleugel van de kerk. Daar ligt onze oorsprong.

Gunst: er zijn nog wel nieuwkomers die zich thuis voelen bij de NPB. Alles wordt nu opgehangen aan de dualiteit. Laten we eerst kijken wat met ons vrijzinnig idealisme kunnen doen en pas daarna een rechtspositionele discussie voeren.

Woubrugge: afdeling ligt aan infuus en overweegt samengaan met remonstranten, maar je verliest dan deel van identiteit. Het religieus humanistisch spoor krijgt gestalte via lezingen, maar dat onder landelijke vereniging meer uitstraling hebben.

Bijlage: deelnemerslijst

deelnemers Reg. Bijeenkomsten	Voorburg
Brielle	Mieke vd Kraats
	Cor Lageweg
	Jos van den Enden
	J. Soutendijk
Hardinxveld	Tonny Keizer
	Zandrie Albada
Huizen	Tim de Groot
	Monika Rietveld
Maarsse	Pieter Boonzaaijer
	Hugo Klein
Maassluis	Fokko Abbas
	Hetty Govaart
	Ronald Gunst
	Ciska Zwart
	Maja Nieuwenhuis
	Henk Nieuwenhuis
Schiedam	Roos Crama
	Hans Werner
	Hjalmar Rosing
Tholen	Marinus Geuze
Voorburg	Simon van Proosdij
	Katrijne Bezemer
	Jan Jager
	Corrie Schippers
	Anneke le Clerq
	Wim Toes
Wassenaar	Bert Peletier
	Frans Fockema A.
	Eline Fockema A.
	Björn Roessingh
	Rietje Knaap
Woubrugge	Levien Scheele
Zuid-Kennemerland	Ria Keene-Fiolet
	Timo Barends
	Beatrijs Fischer

Algemene Leden	Noud Punt
Landelijk bestuur	Kees Mosselman
	Ineke Jacobsen Jensen
	Wendelmoet Koek

Regionale bijeenkomst Zwolle op 28 september 2011

Aan het begin van de bijeenkomst deelt de voorzitter, Kees Mosselman mee, dat het na de regiobijeenkomst in Voorburg duidelijk is, dat de vereniging niet wordt opgeheven. De rechtsvorm voor vernieuwende activiteiten hoeft niet een stichting te zijn. Hierover vanmiddag geen discussie.

Samenvatting van het rondje langs de afdelingen.

Bilthoven: geen stichting. Afslanken van de landelijke verenigingen. Activiteiten beperken. Gezamenlijk verspreiden van de vrijzinnigheid.

Heerde: vereniging niet opheffen. Stichting niet doen; geeft negatieve energie. Stroomlijnen van de financiën.

Zelhem: vereniging niet opheffen. Meer PR voor NPB en de vrijzinnigheid.

Varsseveld: heeft op 16 oktober overleg met de leden. Neemt opmerkingen van deze dag mee.

Eibergen: unaniem geen stichting. Wel doorgaan met landelijke en plaatselijke vereniging.

Harderwijk: Er is in Harderwijk sprake van foute beeldvorming van de vrijzinnigheid. We moeten het begrip vrijzinnig beter duiden. De afdeling is nu op facebook.

Elburg: blij dat het halleluja is verstomd na de omarming van het rapport. Afbouwen activiteiten en het bureau. Al gedachten met betrekking tot het personeel? Samenwerking met de vrienden te weinig uitgewerkt in het rapport

1^e verdeelde vrijzinnigheid: onvoldoende tot uiting gebracht; er is meer contact met de vrienden dan in het rapport is vermeld.

2^e zakelijke aangelegenheid: welke structuur? Uitgaan van kleinschaligheid - platte organisatie - stichting is in strijd met dat gegeven. Dus zoeken naar structuur, met afslanking.

Rijssen: kan zich vinden in vlucht naar voren; stichting niet afgewezen. Wat wordt verhouding vereniging tot stichting? Kleinschaligheid van de afdelingen. Kleine landelijke vereniging. Eigen PR.

Hans Borleffs: ziet graag overzicht van alle inzendingen. Tot nu toe veel wijze reacties gezien. Kerntaken duidelijk op tafel.

Baarn: Niet direct voor stichting. Vergelijk met VPRO: contact met vrijzinnigheid kwijt geraakt. Contact zoeken met VPRO om te helpen om uit de impasse te komen. Loskoppeling van bureau geeft onzekerheden. Willen graag grotere samenhang. Samen beleven op vrij kleine schaal.

Apeldoorn: voor een stichting. LB afslanken. Afdelingen versterken, want daar moet het beginnen. Samenwerking met VVP en Remonstranten. Welke juridische en financiële aspecten bij een stichting?

Lydia van Ketel: Gerustgesteld. Bij afbouw van afdelingen de leden erbij betrekken.

Hans Klokke: voelt wel voor stichting, samen met vrijzinnige groeperingen. Vooral voor PR. Zonder nestgeur.

Opmerking van Baarn: wij zijn vereniging, de anderen zijn kerken. Hebben geen behoefte om met ons samen te werken.

Wietske Dijkstra: Over PR: wat heb je te promoten? In rapport wordt gedacht in structuren, niet in mensen. Waarin vinden mensen/afdelingen elkaar? Wat bindt ons?

Midden-Drenthe: Kan nog één jaar voort op eigen benen. Samenwerking stuit op praktische problemen. Grote gehechtheid aan eigen huis. "Vlucht naar voren": te snel, ondemocratisch, geen duidelijke plannen; geen juridisch en financieel inzicht; niet direct voor. Centraal coördinatiepunt moet; anders vallen afdelingen uit elkaar.

Oost-Twente: Blij met landelijke ondersteuning. Aan 122 jaar afdeling zou abrupt einde komen. Welke koers moet de vereniging varen? Identiteit vaag omschrijven, geen grenzen. Niet: wie sluiten we uit, maar: wie sluiten we in? Facebook: we sterven uit tenzij we jongeren meenemen met netwerken als facebook. Wat ben je, wil de jeugd weten via eigen netwerken.

Rotterdam: gemiddelde leeftijd tussen 75 en 80 jaar. Bewust dat er iets moet gebeuren. Stichting/Vereniging maakt niet zoveel uit, als je maar weet wat je wilt. Stichting lichte voorkeur. Discussie vereniging/kerk: Wij zijn geen kerk. Samenwerking werkt niet in de stad werkt: nestgeur. Op website wordt niet over kerk gesproken. De NPB mag niet onderuit.

Dedemsvaart: Afdeling weer opgericht na slechte tijd. Eerst bloeiend, maar nu vergrijzing. Financieel geen probleem maar geen nieuwe leden. Is er landelijk wel genoeg gebeurd aan de samenwerking? Landelijke bureau: nodig met inhoudelijke input. Stichting: negatieve ontwikkeling.

Hattem: Stichting: als een droom, die je vorm moet geven. Van "wat wil je" naar organisatie. In Hattem ledental van 40 naar 60 door *inspiratie*. Nieuwe folder aan de hand van een filosoferende avond over de tekst. Zoeken naar een vorm: b.v. filmavond met thema. Geldt ook voor stichting als kenniscentrum: hoe geef je daar vorm aan. Welk potentieel binnen NPB? Financiële kant soms hachelijk. Na opheffing landelijke vereniging geen contributie meer. In Hattem vrijwillige contributie, richtlijn 1,5% van netto inkomen. Zo kan Hattem blijven bestaan!

Ineke Jacobsen Jensen leest reactie Jeanne Traas voor.

Kees Mosselman: *eind november AV*. Dan voorstellen voor beleidsplan 2012 of verder. Er is tijd nodig om alle reacties te verwerken. Begin november ontvangen de afdelingen de AV stukken.

Rapport: urgentie is er. Het is onze missie het tij te keren.

Landelijk bureau/activiteiten: voor afbouw is tijd nodig. Schets op middellange termijn, binnen nu en vijf jaar.

Stichting: is slechts een rechtsvorm. Naast kleinschalige vereniging een stichting met kenniscentrum, conferenties, blad en universitaire ingang. Daar business voor maken. Daar geld voor organiseren. Opnieuw aandacht voor grote en kleine V.

Samenwerking met de vrienden: intensief voortzetten. Volgende week afspraak met Remonstranten.

Lasten afbouwen: een idee: rijke afdelingen nemen armere onder hoede? Elkaar ondersteunen?

Harderwijk: pleit voor beeldvorming een proces in gang zetten. Rol van bestuur naar de herstartende afdeling? Doelstelling?

Structuur maakt niet uit. Echter 'vereniging zet zich in de kern af tegen de ander'.

Baarn doet oproep om vanaf de basis ideeën over de beeldvorming aan het landelijk bestuur te sturen.

Dedemsvaart vraagt bestuur en bureau beter te communiceren en verwijst naar artikel van Klokke.

Borleffs: bij beeldvorming dan wel eens zijn over identiteit. Het eerste wat gevraagd wordt is de identiteit.

Mevr. Eeltink Varsseveld: willen jonge mensen nog wel bij een organisatie behoren die grenzen stelt. De vorm geeft ook de begrenzing aan.

Mevr. Back Baarn: door emancipatie is de taak van de vrijzinnigheid als het ware voltooid.

Lydia van Ketel: duidelijke visie iedere vijf jaar herdefiniëren is al jaren aan de gang en dat lukt dus steeds niet. Niet dwingen.

Ger Oldekamp wijst op het boek van Meerten Ter Borg, "Vrijzinnigen hebben de toekomst". Het gaat om een vrijzinnige levenshouding.

Borleffs waarschuwt voor het kikkers en kruiwagen effect. Probleem mensen springen er uit.

Klokke antwoordt dat er ook kikkers inspringen.

Bijlage deelnemerslijst	Zwolle
Apeldoorn	Diana Bosveld
	Philippine vd Ben
Baarn	Christa Switzer
	Ger Oldekamp
	M. Back-de Vries
	Lia Jansen
Bilthoven	Dini van Egmond
	Hans Borleffs
	Diederik von Meyenfeldt
Dedemsvaart	Martinus Gol
	Anna Veenbaas
	Ko Bakker
Eibergen	Betsy Simmelink
	Marjan Slaghuis
Elburg	Piet Crucq
	Bram van Nes
Harderwijk	Cor Noorlag
Hattem	Bas Dane
	Hans Klokke
Heerde	Wim Leeuwis
	Henk Meerdink
Midden-Drenthe	H. Tomeff
	E. Steenbergen
	F. Offringa
	J. Smid
	Margaret van Beek
Oost-Twente	Wim Kleisen
	Joke Rauwerdink
	Herma Bosch
	Diny Schoppink
	Herman Wildenberg
Rotterdam	Martine Pothuis
Rijssen/Nijverdal	Jannelore Wassink
	Ali Manenschijn

	Meine Brinksma
	Menno Keizer
Varsseveld	Gerda ten Brinke
	Gerrie Wisselink
	Anita Eeltink
Zelhem	Jokelien van Kampen
	H. Schuurman
Algemene Leden	Lydia van Ketel
	Wytske Dijkstra
Landelijk bestuur	Kees Mosselman
	Wendelmoet Koek
	Roeli Olthof
	Ineke Jacobsen Jensen
	Marjan Hengeveld
Landelijk Bureau	Wies Houweling
	Elsbeth Goettsch

Regionale Bijeenkomst Lunteren 5 oktober 2011

Aan het begin van de bijeenkomst deelt de voorzitter, Kees Mosselman mee, dat het na de regiobijeenkomst in Voorburg duidelijk is, dat de vereniging niet wordt opgeheven. De rechtsvorm voor vernieuwende activiteiten hoeft niet een stichting te zijn.

Samenvatting van het rondje langs de afdelingen.

Zeist: positief over een nieuw orgaan: ondemocratisch, maar doelgericht en slagvaardig. Hierin mensen met visie hoe de vrijzinnigheid uit te dragen. (bestuur)

Lunteren: Voorkeur voortzetting vereniging. Let op rechtspositie voorgangers. *Zie ook* brief Harry Rijken. (leden)

Wageningen: werkt samen met de DG. Voorop staat wat zich plaatselijk ontwikkelt. Landelijk bestuur moet blijven en daarbij dienend zijn. Zoek evt. naar meer samenwerking. Ga naar de inhoud: wat biedt vrijzinnigheid! (leden)

Maarssen: te klein om nog aan discussie deel te nemen. Wil wel richtlijnen om vrijzinnigheid te promoten. (bestuur)

Bennekom: inhoudelijke discussie over de identiteit op gang gebracht. Van belang visie op PR, lokaal en landelijk. (bestuur; ledenberaad eind oktober)

Soest: waarom rapport niet door Kaski opgesteld (deskundigheid; definitie randkerkelijken). Vereniging geen invloed op rapport. Sluit zich aan bij reactie Harry Rijken. Er moet bewaard en bewaakt worden. (leden)

Laren/Blaricum en Weesp: Verwerpt unaniem de 3 scenario's. Besloten als afdeling met behoud van de christelijk humanistische identiteit door te gaan. Met PR meer bekendheid krijgen. Kijken bij andere afdelingen om gezamenlijk programma's te ontwikkelen. (leden)

Renkum: Stichting krijgt geen steun. Waarom kan een stichting de identiteit beter uitdragen? Voorstel werkgroep om identiteit te formuleren. Ook financieel geen stichting. Behoeftte aan overleg binnen NPB voordat vrijzinnigheid breder wordt ingezet. (bestuur)

Rhenen: Inhoud rapport geldt voor de afdeling. Waar staan we als afdeling over 5 jaar. Ledenraadpleging over identiteit en vereniging/stichting. Vereniging voor contacten onderling Vrijzinnig centrum, dat de vrijzinnigheid uitdraagt in breder perspectief; waaronder alle vrijzinnigen zich kunnen organiseren. (bestuur en leden).

Amerongen: ondersteunt Rhenen: "we leren in de afdeling en van andere afdelingen". Zonder landelijk bestuur drijven afdelingen van elkaar weg. Identiteit: wij - zij denken; niet doen! Leren van elkaar; laten organiseren door bestuur. (bestuur)

Driebergen: sinds vitalisering al over identiteit is gesproken. Kikkers in de kruiwagen goede metafoor. Niet eens met NPB gelooft bewust inhoudsloos. Onbekend waar men staat over 5 jaar, maar tot nu toe gelijk gebleven. Landelijk organisatie iets afslanken. Koepel voor juridische en fiscale zaken. Steun voorgangers en opleiding. (bestuur; daarna leden)

Naarden/Bussum: Rapport knappe analyse. Het is 5 voor 12. Gesprekskring over identiteit. Conclusie: vereniging niet opheffen; landelijk bureau belangrijk voor onderlinge contact. Meer bewust zijn van PR (bestuur/afdelingsblad/gesprekskring)

Velp (Ivo de Jong): complimenten aan het LB voor het zaaien van verwarring. Afdeling wil geen Stichting. Heeft vertrouwen in de toekomst. Rapport geeft veel om over te praten. (bestuur)

Veenendaal: Groot voorstander van 'vlucht naar voren'. Afdeling niet afhankelijk van landelijke vereniging. Bezig met vier jarenplan 'Verbinding'. Kijkt naar relaties met NPB in regio's. Terug naar de basis fris idee. Hobbelen met vereniging mee, maar zien kansen in de stichting. (leden)

Oud-Beijerland: jammer dat notitie zo omarmt is en zowel intern als extern is verspreid. Mist convent. Niet besproken met leden vanwege zwakke onderbouwing. Als discussie te gebruiken om meer samen te werken, verwijst naar Leeftocht (DG) als idee. Beter onderzoek; daarna verdere studie. (bestuur)

Ede: Overkoepelende organisatie moet blijven. Aansluiten bij andere organisaties; landelijk oppakken. Een stichting kan meer doen aan PR.

Vragen van leden: Stimuleren vrijzinnige stromingen; media; leerstoel; kerntaken bestuur; laatdunkendheid landelijk bestuur over christelijke wortels NPB. (leden)

Brummen: leden geen voorstander stichting. Meer over inhoud praten zoals naam en PR. Hebben nieuwe naam Vrijzinnigen IJsselstreek en afdeling heeft wind in de zeilen. (leden)

Doorn: unaniem tegen stichting. Concentreren op lokale functie. Zonder landelijk verband hangt men in de lucht.

Hilversum: werkt samen met DG en Remonstranten. Na vertrek DG predikant discussie over waar men naar toe wil. Voelt niets voor stichting. Was verbaasd over toetsing. Energie landelijk belangrijk voor opleiding en convent. Daar een kwaliteitsslag: scholing en plaatsen voor voorgangers, regionalisering. Meer samenwerking en onderling van elkaars cursussen etc. gebruik maken. (leden)

José Kok (Wageningen): mist in rapport afdelingen die het goed doen. Mensen moeten leren naar de kerk gaan en vraagt daarom aandacht voor de jeugd.

Aart van Lunteren: rapport is een wake up call. Mist onderbouwing van aanbeveling stichting. Heeft indruk dat landelijk bestuur rapport heeft omhelst, mist de draagvlak van de leden in het land. Waarom zegt bestuur dat stichting van de baan is? Er is volgens hem een groepje aan het werk om stichting uit te werken en dat geeft een andere kijk op de positie van het landelijk bestuur. Van Koolwijk blijkt daar ook deel van uit te maken en de kosten zijn niet gering. Het valt op dat het vrijzinnig christelijk geloven in de marge is geplaatst. Identiteit en charme van NPB is dat men met elkaar gelooft, in een veelkleurigheid van opvattingen. Bottleneck zijn de financiën. Leden NPB betalen niet voor het geestelijke welzijn en dat betekent uiteindelijk afbouwen of er moeten andere financiële alternatieven zijn.

Peter Korver: compliment voor het laten zien van de sense of urgency. Nieuwe keuze voor de toekomst. 2 sporen beleid lijkt afgedaan; gekozen voor 2^e spoor. Gaan we voor een gemeenschap of centrum met lezingen en cursussen. Wat doen we met partners en wat doen we met RvK als er een

stichting komt? Rapport lijkt te zeggen: laat de vrijzinnige samenwerking maar zitten. Dat gaat te snel. Pleit voor een brede werkgroep en uitstel van besluit.

Jo Edema: Mist in rapport de algemene leden. Wil aanknopen bij reactie mevr. Traas en wil terug naar Opzoomer en Piet Smits. Wijst op artikel van Jonathan Israels: terug naar de radicale verlichting: De mens en niet God is waar het om draait. De mens bepaalt met anderen in welke samenleving en cultuur hij zich prettig voelt. Daarvoor aandacht in afdelingen en opleiding.

Hugo Geusebroek: sluit zich aan bij Peter Korver.

Mosselman: geen discussie maar enkele opmerkingen. Het rapport is verschenen vanwege de sense of urgency. Dat moet worden ervaren. Er is een dramatisch ledenverlies. Het gaat om de feiten en een bestuur is verplicht en heeft opdracht zich daar op te richten. Voorbeeld de Zwingli bond die zich nu met 37 leden aansluit bij de NPB. Zover moeten we het niet laten komen.

Waarom omarmen wij de vorm? Voorkomen dat landelijk kapitaal verdwijnt in afbouw. Minder leden levert ook minder contributie. VPSB subsidies niet eeuwigdurend. Een landelijk bestuur moet visie ontwikkelen op dergelijke omstandigheden. Dat is haar verantwoordelijkheid.

Samenwerking met vrienden gaat steeds door. Samen bekijkt men de mogelijkheden. Vrienden hebben rapport ontvangen. Ook bij hen is het niet allemaal rooskleurig. Maar sense of urgency nog niet zo sterk als bij de NPB.

Raad van Kerken: 7 november gesprek tussen NPB en moderamen.

AV: er wordt gekeken op welke manier de toekomst besproken kan worden. Bijv. in debatvorm. Vraag: welke onderwerpen willen de afdelingen graag bespreken.

- José Kok: beleid voor kinderen.
- Jouke Krediet: afdelingen vragen wat de grootste urgentie plaatselijk is. Wat moet er gebeuren over 10 jaar. Er komen wel nieuwe leden, maar deze zijn ook op leeftijd. 'Vlucht naar voren' moet gerelateerd worden aan 'Hoe verder over 10 jaar'.
- Dieneke Gorter: graag aandacht voor vrijzinnigheid in landelijke kranten.
- Katrijne Bezemer: vraagt principe besluiten. Blij met urgentie, maar vindt rapport grof en onaangenaam. Leden en voorgangers zijn ongerust. Welke zekerheid is er? Wacht op voorstel van LB.
- Berte Waardenburg: kunnen we een plaats zijn voor zinzoekers in de maatschappij. We willen praten over zin van het leven.
- Hugo Geusebroek: gezien de levensopbouw aandacht voor de pastorale zorg voor de oude leden. Welke financiën daarvoor aanwezig. AV geen probleem overschrijden bestuurstermijnen.
- ??: scenario 1 onbespreekbaar. Stichting wordt omarmd. Hoe zullen de mensen van buiten daar wel niet over denken?

Mosselman: eind mei bij presentatie van het rapport gesproken op welke wijze het rapport naar buiten moest gaan. Als we besloten hadden het niet naar buiten te brengen was het wel gelekt. We moeten constateren dat er niet veel aandacht is geweest in de pers. Maar het is een rapport waar we achter kunnen staan.

Bijlage: deelnemers Lunteren

Deelnemers Reg. Bijeenkomsten	Lunteren
Amerongen/Leersum	Henk Hangelbroek
	Reina Maarleveld
Bennekom	Jo Edema
	Henri Stroband
	Dieneke Gorter
	Erik Rietzschel
Brummen	Han Jansen
	Gert Bleumink
	Hermien Bleumink
Doorn	Hugo Geusebroek
	Harm Knoop
Driebergen	Berte Waardenburg
	Maarten Putz
Ede	Wiebe Steursma
	P. Zwaginga
	I. Zawginga-v.d. Sluis
Hilversum	Feiko Prins
	Caroline de Groot
Laren/Bl. En Weesp	Jan Willem Krijnen
	Henk Blokland
Lunteren	Wilna Zonneveld
	Onno Gerritse
	Geertje Timmers
	Teus Hendriksen
	Harry Rijken
	Ivo de Jong
Maarsse/Breukelen	Ronald Lubbert
Naarden/B	Marijke Katerberg
	Peter Korver
	Jan Vos
	Els Lieste
Oud-Beijerland	Theo van Onzen
Renkum	Jan Kees de Klerk
	Louise Goedkoop

	Aart van Lunteren
Rhenen	Grietje vd Voet
	Wim Korver
	Adrie van Holst
Soest	Cees Vroon
	Jos Philips
	Martha den Otter
	Ineke v.d. Kuil
Veenendaal	Wil Gouda
	Martin Schuitemaker
Velp	Hans Boele
Wageningen	José Kok
	Wim van der Tas
	Arie Bloksma
Zeist	Ger Boogaard
	Jouke Krediet
	Peter Olthof
Zuid-Kennemerland	Katrijne Bezemer
VPSB	Leo Kool
	Ger Oldekamp
Algemene Leden	Coby Timmerman
	Wim Romeijn
Landelijk bestuur	Kees Mosselman
	Wendelmoet Koek
	Roeli Olthof
Landelijk Bureau	Wies Houweling
	Elsbeth Goettsch